
Obsah

Předmluva	11
1. Úvod a základní pojmy	13
Historický přehled vnitřního lékařství	13
Nemoc	15
2. Zánik organismu	18
Mechanismy smrti	18
Známky smrti	19
3. Základní patologické děje	21
Nekróza	21
Atrofie	24
Hypertrofie	26
Zánět	26
Regenerace	28
Transplantace	29
4. Nádory	30
5. Fyziologie a patologie stáří	35
Nejčastější choroby vyskytující se ve stáří	35
Sociologie stáří	37
6. Způsob práce na vnitřním oddělení	40
Chorobopis	40
Anamnéza	41
Vizita	42
Režim dne	42
7. Obecná symptomatologie	44
Subjektivní příznaky	44
Bolest	44
Slabost, únava, nechutenství	47
Dyspepsie	47
Nauzea	48
Žízeň	48
Závrať	49
Svědění	49
Tenesmus	49

Objektivní příznaky	50
Stavy vědomí	50
Tělesný stav	51
Držení a poloha nemocného	52
Chůze	52
Výraz tváře	52
Teplota tělesná	53
Tep	54
Krevní tlak	56
Dech	57
Dušnost — dyspnoe	57
Kašel	58
Sputum	59
Poruchy polykání	60
Zvracení — vomitus	60
Stolice	62
Průjem — diareja	63
Zácpa — obstipace	64
Plynatost střevní — meteorismus	64
Krvácení	65
Otok — edém	66
Změny na kůži	68
Změny na jednotlivých částech těla	70
8. Způsoby vyšetřování	77
Základní vyšetření	77
Pomocná vyšetření	78
Rentgenové vyšetření	79
Elektrokardiografie	81
Spirometrie	83
Endoskopické vyšetřovací metody	83
Laboratorní vyšetřovací metody	83
Mikrobiologické vyšetřování	85
Vyšetřování moči	85
Vyšetřování krve	87
9. Všeobecné zásady léčení nemocných	89
Všeobecné způsoby léčení	89
Ochranný léčebný režim	90
Léčebný režim	91
Základní léčebné výkony	91
Základy podávání léků	93
Formy léků	93
Účinky léků	94
Způsoby podávání léků	95
Předepisování léků	95
Uskladnění léků	95
Přehled základních lékových skupin	96
Léčebná výživa	98
Složky potravy	98
Obecné zásady léčebné výživy	101
Dietní systém a zvláštní dietní režimy	102
Přehled nejdůležitějších diet, jejich charakteristika a použití	102
Léčebná rehabilitace	105

10. Vybrané kapitoly z vnitřních chorob	108
Choroby infekční	108
Základní znaky infekčních chorob	108
Zdroje infekce	108
Způsob přenosu	109
Vstup infekce do organismu	109
Inkubační doba	109
Vlastní onemocnění	109
Průběh infekčních chorob	110
Recidiva infekčních chorob	110
Komplikace	110
Rekonvalescence	110
Imunita	111
Prevence infekčních chorob	111
Vybrané kapitoly z infekčních chorob	112
Chřipka (influenza)	112
Spalničky (morbilli)	112
Plané neštovice (varicella)	113
Pásový opar (herpes zoster)	113
Záškrt (diphtheria)	114
Spála (scarlatina)	114
Erysipel, růže (erysipelas)	115
Angína (tonsillitis)	115
Černý kašel (pertussis)	115
Břišní tyf (typhus abdominalis)	116
Úplavice (dysenteria)	117
Dětská obrna (poliomyelitis acuta anterior)	117
Infekční zánět jater (hepatitis epidemica)	118
Skvrnitý tyf (typhus exanthematicus)	118
Klíšťový zánět mozku, klíšťová encefalitida	119
Ornitóza	119
Tetanus	120
Stafylokokové infekce	120
Pohlavní choroby	121
<i>Kapavka (gonorrhoea)</i>	121
<i>Příjice (lues, syphilis)</i>	121
<i>Měkký vřed (ulcus molle)</i>	122
Choroby oběhu krevního	122
Fyziologický úvod	122
Selhání srdeční činnosti	125
Kolaps	126
Revmatická horečka (febris rheumatica)	127
Tromboembolická nemoc	128
Embolie plicnice (embolia arteriae pulmonalis)	128
Kornatění tepen (arteriosclerosis)	128
Hypertenze a hypertenzní nemoc	129
Ischemická choroba srdeční	130
<i>Angina pectoris</i>	130
<i>Infarkt svalů srdečního (infarctus myocardii)</i>	131
Buergerova nemoc (thrombangiitis obliterans)	132
Choroby dýchacího systému	133
Fyziologický a patofyziologický úvod	133
Prudký zánět průdušek (bronchitis acuta)	134
Vleký zánět průdušek (bronchitis chronica)	134

Průduškové astma (asthma bronchiale)	135
Záněty plic (pneumonia)	136
<i>Krupózní zánět plic (pneumonia cruposa)</i>	136
<i>Ložiskový zánět plic (bronchopneumonia)</i>	136
<i>Virové záněty plic</i>	137
Záněty pohrudnice (pleuritis)	138
Rakovina plic (carcinoma pulmonum)	138
Tuberkulóza plic (tuberculosis pulmonum)	139
Choroby trávicího ústrojí	140
Fyziologický a patofyziologický úvod	140
Žaludeční dyspepsie	142
Střevní dyspepsie	143
Vředová choroba (ulcus ventriculi et duodeni)	143
Rakovina žaludku (carcinoma ventriculi)	144
Rakovina tlustého střeva (carcinoma intestini crassi)	144
Žloutenka (icterus)	144
Jaterní cirhóza (cirrhosis hepatis)	146
Prudký zánět žlučníku (cholecystitis acuta)	147
Choroby ledvin	147
Fyziologický a patofyziologický úvod	147
Prudký zánět ledvin (glomerulonephritis acuta)	149
Chronický zánět ledvin (glomerulonephritis chronica)	149
Chronický zánět ledvin (uraemia)	150
Selhání ledvin (uraemia)	150
<i>Urémie akutní</i>	150
<i>Urémie chronická</i>	150
Močové kameny (urolithiasis)	151
Choroby přeměny látkové	151
Fyziologický a patofyziologický úvod	151
Cukrovka (diabetes mellitus)	152
Otylost (obesitas)	154
Choroby krevní	155
Úvod	155
Chudokrevnost (anaemia)	156
<i>Anémie z nedostatku železa</i>	156
<i>Anémie z nedostatku antiperniciózního principu</i>	156
<i>Anémie ze zvýšené ztráty krve</i>	156
<i>Anémie ze zvýšeného rozpadu červených krvinek</i>	157
<i>Anémie aplastické (u dřevňového útlumu)</i>	157
Bělokrevnost (leukémie)	158
<i>Akutní leukémie</i>	158
<i>Chronická leukémie</i>	158
Lymfogranulom (lymphogranuloma malignum, choroba Hodgkinova)	158
Choroby žláz s vnitřní sekrecí	159
Fyziologický úvod	159
Nemoci hypofýzy	159
Akromegalie	159
Gigantismus	160
Hypopituitarismus	160
Diabetes insipidus	160
Nemoci štítné žlázy	160

Struma	160
Tyreotoxikóza	160
Myxedém, hypotyreóza	160
Nemoci příštítných tělísek	160
Zvýšená činnost příštítných tělísek	160
Snížená činnost příštítných tělísek	160
Nemoci nadledvinek	161
Choroba Addisonova	161
Choroba Cushingova (morbus Cushing)	161
Nemoci pohlavních žláz	161
Nemoci pohybového ústrojí	161
Úvod	161
Progresivní kloubní revmatismus (polyarthritiis progressiva chronica)	162
Nemoc Bechtěrevova (spondylarthritiis ankylopoetica)	163
Spondylóza a spondylartróza páteře (spondylarthrosiis deformans)	163

11. První pomoc a správné jednání při náhlých případech ve vnitřním

lékařství	164
Kříšení	164
Příčiny bezvědomí	165
Mdloba	165
Kolaps	165
Šok	165
Otřes mozku (komoce mozková)	166
Zhmoždění mozku (kořtuze mozková)	166
Krvácení do mozku	166
Padoucnice (epilepsia)	166
Kóma	166
Kóma uremické	167
Kóma jaterní	167
Kóma tyreotoxické	167
Náhlá dušnost	167
Bolest na hrudi	168
Angína pectoris	168
Infarkt svalů srdečního	168
Pneumotorax	168
Záněty pohrudnice	168
Zánět plic	168
Dysfagické potíže	168
Pálení žáhy (pyrosis)	168
Křečové stavy a koliky	168
Tetanie	168
Tetanus	169
Hypoglykémie	169
Ztráta vody a solí	169
Padoucnice (epilepsia)	169
Koliky	169
Kolika močová	169
Kolika žlučová	169
Akutní zánět slinivky břišní (pancreatitiis acuta)	169
Koliky vycházející z trávicího ústrojí	170
Alergické příhody	170

Akutní krvácení ve vnitřním lékařství	171
Vykašlávání krve	171
Zvracení krve	172
Krvácení ze střev	172
Otravy	173
Otrava uspávacími	174
Otrava kyslíčkem uhelnatým	174
Otrava těžkými kovy (rtuť, olovem)	175
Otravy alimentární	175
Otrava houbami	175
Otrava organickými rozpustidly	176
Otrava benzenem	176
Otrava tetrachlórmetanem	176
Slovníček cizojazyčných výrazů	177
Rejstřík	190